

Національна академія наук України

Міністерство освіти і науки України

Державна установа «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України»

Одеський національний політехнічний університет

**Громадська організація
«Академія сучасного політика»**

Український союз промисловців і підприємців

**Громадська організація
«Агенція європейських інновацій»**

**Наукова рада з наукознавства
Міжнародної асоціації академій наук**

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ
ПРОСТІР**

**Матеріали ХХIII Міжнародної
науково-практичної конференції**

м. Одеса, Україна, 4-5 жовтня 2018 р.

**Київ
Видавництво «Фенікс»
2018**

УДК 001.92+ 330.1

Рекомендовано до друку Вченю радою ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброда НАН України».

Рецензенти:

Кияк Б.Р., д.е.н., проф.
Терехов В.І., д.е.н., проф.

Редакційна рада збірника: Маліцький Б.А., д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України – Голова ради; Балан О.С., д.е.н., с.н.с.; Бельютков Є.А., д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України; Буркинський Б.В., академік Національної академії наук України, д.е.н., проф.; Головатюк В.М., д.е.н., с.н.с.; Дикусар О.І., д.хім.н., проф.; Захарченко В.І., д.е.н., проф.; Капіца Ю.М., к.юр.н.; Ковтуненко К.В., д.е.н., доц.; Кожушко Л.Ф., д.т.н., проф.; Кореняко Г.І., к.х.н.; Кульчицький І.І.; Литвинко А.С., д.і.н., с.н.с.; Макаренко І.П., к.е.н.; Нехорошева Л.М., д.е.н., проф.; Никитенко П.Г., д.е.н., проф., академік; Нікітін Ю.О., д.т.н., проф.; Окландер М.А., д.е.н., проф.; Онопрієнко В.І., д.філос.н., проф.; Попович О.С., д.е.н., с.н.с.; Сенченко В.В., к.т.н., с.н.с.; Сірга Г.В., д.е.н.; Соловйов В.П., д.е.н., проф.; Філіппова С.В., д.е.н., проф.; Харічков С.К., д.е.н., проф.; Храмов Ю.О., д.ф.-м.н., проф.; Чайка Д.Ю., к.г.н.; Шовкалюк В.С.; Щербін В.К., к.філ.н.

Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті інтеграції України в Європейський науково-інноваційний простір: матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції, Одеса, 4–5 жовтня 2018 р. / НАНУ, ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброда НАН України», Київ. – «Видавництво «Фенікс», 2018. – 392 с.

ISBN 978-966-136-444-7

Матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції представлені науковими та науково-технічними організаціями, вищими навчальними закладами, інноваційними підприємствами та окремими авторами з України, Польщі, Німеччини, Республіки Білорусь та Грузії.

У підготовці конференції брали участь: ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброда НАН України»; Одеський національний політехнічний університет; Громадська організація «Агенція Європейських Інновацій»; Громадська організація «Академія сучасного політика»; Інноваційний центр НАН України; Українська асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів; Всеукраїнська спілка вчених економістів; Рада з наукознавства Міжнародної асоціації академій наук; Інститут еволюційної економіки.

Матеріали подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несе автори.

ISBN 978-966-136-593-2

© Національна академія наук України, 2018

© ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброда НАН України», 2018

© Громадська організація «Академія сучасного політика», 2018

© Одеський національний політехнічний університет, 2018

© Автори, текст, 2018

Мировой экономический Форум в Давосе в 2018 году впервые опубликовал доклад «Готовность к будущему производству» (The Readiness for the Future of Production). В этом докладе выполнен анализ экономик 100 стран, которые обеспечивают производство более 96% мировой добавленной стоимости и более 96% мирового валового внутреннего продукта. Украина попала в число этих стран.

Все страны распределены на четыре группы: 25 лидирующих стран (Leading Countries); 10 стран, которые базируются на ранее достигнутом (Legacy Countries); 7 стран, имеющих высокий потенциал экономики (High-Potential Countries/Economies); 58 стран с «зарождающейся» экономикой (Nascent Countries). Украина попала в последнюю группу.

Что касается полноты используемых данных упомянутого исследования, то составители доклада утверждают, что 78 исследуемых стран обеспечивают 100%, а 90 стран – не менее 98% охвата данных. Только у Гонконга охват данных оказался меньше 95%.

Готовность стран к будущему производству оценивается в докладе на основе анализа таких драйверов развития, как:

Технология и инновации (Technology & Innovation) (Украина по этому драйверу занимает 74-ое место среди 100 стран)

Человеческий капитал (Human Capital) (место Украины - 34)

Глобальная торговля и инвестиции (Global Trade & Investment) (место Украины - 59)

Институциональная основа (Institutional Framework) (место Украины - 94)

Устойчивость ресурсов (Sustainable Resources) (место Украины - 88)

Среда спроса (Demand Environment) (место Украины - 58)

Судя по результатам международной экспертизы, наилучшее положение Украина занимает по драйверу «Человеческий капитал». Среди 17-ти показателей этого драйвера наилучшими у Украины являются: «Насыщенность знаниями рабочей силы (Knowledge-intensive employment)» - 26 место; «Наличие инженеров и ученых (Availability of scientists and engineers)» - 24 место; «Качество математического и естественно-научного образования (Quality of math and science education)» - 24 место.

Если посмотреть, как выглядит Украина по сравнению со странами бывшего СССР и некоторыми странами восточной Европы, можно сделать вывод, что Украине удалось достичь значительных успехов в сохранении человеческого капитала (таблица). Из данных таблицы видно, что Украина по названным выше показателям явно опережает те страны из ближайшего окружения, которые попали в последнюю группу, а по некоторым показателям опережает и страны из лидирующих групп.

Из этого следует, что ученые и специалисты Украины направляет усилия на исследования и разработки, которые не только удовлетворяют текущие потребности отечественной производственной системы, но и обеспечивает прогнозируемые потребности производства в будущем.

<i>Страны</i>	<i>Драйверы производства</i>	<i>Человеческий капитал</i>	<i>Насыщенность знаниями рабочей силы</i>	<i>Наличие инженеров и ученых</i>	<i>Качество математического и естественнонаучного образования</i>
Leading Countries					
Чехия	26	22	27	65	41
Эстония	27	20	15	43	08
Польша	31	36	25	47	42
Legacy Countries					
Венгрия	42	42	33	78	61
Литва	37	33	18	52	39
Россия	43	25	13	46	44
Nascent Countries					
Армения	70	51	40	44	29
Азербайджан	62	47	54	23	56
Болгария	48	52	37	80	64
Грузия	54	71	57	98	79
Казахстан	61	43	35	58	54
Киргизия	96	79	69	94	84
Латвия	38	37	20	92	55
Молдова	81	59	43	97	58
Украина	67	34	26	24	24

К сожалению, по показателям драйвера «Институциальная основа» Украина выглядит не лучшим образом, занимая 94 место среди 100 стран. При этом, по эффективности регуляторной политики Украина находится на 99-ом месте, по ориентации правительства на будущее – на 91-ом месте, по уровню верховенства права – на 90-м месте, по борьбе с коррупционностью – на 89 месте. Это свидетельствует о том, что для того, чтобы сохранить человеческий потенциал в контексте готовности к будущему производству, необходимо многое изменить и переформатировать в институциональной основе нашей страны.

Оргкомитет